

Warszawa, dnia 18 stycznia 2023 r.

Poz. 139

**ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA SPRAWIEDLIWOŚCI**

z dnia 27 grudnia 2022 r.

**w sprawie komisji do spraw kierowania nieletnich do młodzieżowego ośrodka wychowawczego
oraz trybu kierowania, przenoszenia i zwalniania nieletnich z młodzieżowych ośrodków wychowawczych**

Na podstawie art. 185 ustawy z dnia 9 czerwca 2022 r. o wspieraniu i resocjalizacji nieletnich (Dz. U. poz. 1700) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa:

- 1) tryb powoływania i odwoływania członków komisji do spraw kierowania nieletnich do młodzieżowego ośrodka wychowawczego, jej skład i sposób działania;
- 2) sposób obsługi administracyjno-biurowej komisji do spraw kierowania nieletnich do młodzieżowego ośrodka wychowawczego;
- 3) szczegółowy tryb kierowania, przenoszenia i zwalniania nieletnich z młodzieżowych ośrodków wychowawczych.

§ 2. Ilekroć w rozporządzeniu jest mowa o:

- 1) komisji – rozumie się przez to komisję do spraw kierowania nieletnich do młodzieżowego ośrodka wychowawczego;
- 2) ustawie – rozumie się przez to ustawę z dnia 9 czerwca 2022 r. o wspieraniu i resocjalizacji nieletnich;
- 3) ośrodka – rozumie się przez to młodzieżowy ośrodek wychowawczy.

§ 3. 1. W skład komisji wchodzi:

- 1) przedstawiciele Ministra Sprawiedliwości – 3 osoby;
- 2) przedstawiciele ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania – 2 osoby;
- 3) przedstawiciel Ośrodka Rozwoju Edukacji – 1 osoba;
- 4) specjaliści w zakresie resocjalizacji, rewalidacji, oligofrenopedagogiki, socjoterapii, psychologii, psychoterapii, terapii uzależnień lub terapii pedagogicznej – 2 osoby.

2. Komisja może w razie potrzeby zasięgać opinii lekarza specjalisty lub innego specjalisty, niebędących jej członkiem.

3. Członków komisji w liczbie wskazanej w ust. 1, w tym przewodniczącego, zastępcę przewodniczącego oraz sekretarza, powołuje Minister Sprawiedliwości na okres 5 lat.

4. Podmioty, o których mowa w ust. 1 pkt 2 i 3, zgłaszają kandydatów na członków komisji na wniosek Ministra Sprawiedliwości.

5. Minister Sprawiedliwości odwołuje członka komisji:

- 1) na podstawie jego pisemnej rezygnacji;
- 2) na wniosek podmiotu, który zgłosił jego kandydaturę;
- 3) z własnej inicjatywy;
- 4) na wniosek przewodniczącego komisji.

6. Minister Sprawiedliwości w sytuacji, o której mowa w ust. 5, podejmuje działania określone w ust. 3 i 4.

§ 4. 1. Komisja pracuje na posiedzeniach, które zwołuje przewodniczący lub – w razie jego nieobecności – zastępca przewodniczącego.

2. Pierwsze posiedzenie komisji zwołuje Minister Sprawiedliwości.

3. Decyzje co do wydania skierowania do odpowiedniego ośrodka, o którym mowa w art. 178 ust. 3 pkt 1 ustawy, zwanego dalej „skierowaniem”, zapadają większością głosów. W przypadku równej liczby głosów decyduje głos przewodniczącego.

4. Z posiedzenia komisji sekretarz sporządza protokół, który podpisuje przewodniczący lub w razie jego nieobecności – zastępca przewodniczącego.

§ 5. 1. Obsługę organizacyjną i biurową komisji zapewnia jednostka podległa Ministrowi Sprawiedliwości lub przez niego wskazana.

2. Dokumentacja komisji jest przechowywana w jednostce, o której mowa w ust. 1, w sposób zapewniający ochronę danych zawartych w tych dokumentach oraz zabezpieczający przed ich zniszczeniem, uszkodzeniem lub utratą i dostępem osób nieupoważnionych.

§ 6. Zadanie, o którym mowa w art. 177 ust. 2 ustawy, komisja realizuje za pośrednictwem systemu teleinformatycznego, o którym mowa w art. 3 pkt 3 ustawy z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne (Dz. U. z 2023 r. poz. 57).

§ 7. 1. Niezwłocznie po uprawomocnieniu się orzeczenia o zastosowaniu wobec nieletniego środka wychowawczego w postaci umieszczenia nieletniego w ośrodku sędzia przesyła do komisji pisemny wniosek o skierowanie nieletniego do ośrodka, do którego dołącza:

- 1) prawomocne orzeczenie o zastosowaniu wobec nieletniego środka wychowawczego;
- 2) aktualny wywiad środowiskowy;
- 3) opinię, o której mowa w art. 64 ustawy, oraz opinię, o której mowa w art. 65 ustawy, jeżeli była wydana;
- 4) posiadane informacje o stanie zdrowia nieletniego;
- 5) orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego, jeżeli było wydane;
- 6) inne informacje umożliwiające skierowanie nieletniego do odpowiedniego ośrodka.

2. Nieletniego kieruje się do ośrodka położonego najbliżej jego miejsca zamieszkania albo pobytu, chyba że ze względów wychowawczych lub organizacyjnych jest to niemożliwe.

3. Komisja wydaje skierowanie w formie pisemnej w terminie 21 dni od dnia wpływu wniosku. Dokumentację, o której mowa w ust. 1, komisja przesyła do ośrodka, do którego nieletni został skierowany.

4. O skierowaniu nieletniego do ośrodka komisja niezwłocznie zawiadamia:

- 1) sąd rodzinny;
- 2) ośrodek, do którego nieletni został skierowany;
- 3) ośrodek, okręgowy ośrodek wychowawczy albo schronisko dla nieletnich, w którym nieletni przebywa;
- 4) rodziców albo opiekuna nieletniego;
- 5) dyrektora placówki opiekuńczo-wychowawczej, dyrektora regionalnej placówki opiekuńczo-terapeutycznej, rodzinę zastępczą zawodową, rodzinę zastępczą niezawodową albo prowadzącego rodzinny dom dziecka, jeżeli nieletni został umieszczony w pieczy zastępczej.

5. Niezwłocznie po otrzymaniu zawiadomienia o skierowaniu, o którym mowa w ust. 1, sędzia zwraca się do rodziców albo opiekuna nieletniego lub do Policji o doprowadzenie nieletniego do ośrodka.

6. W wyjątkowych przypadkach sędzia może zezwolić nieletniemu na udanie się do ośrodka bez udziału rodziców albo opiekuna nieletniego lub Policji.

§ 8. 1. Niezwłocznie po wydaniu orzeczenia o zastosowaniu wobec nieletniego środka tymczasowego, o którym mowa w art. 44 pkt 5 ustawy, sędzia przesyła do komisji pisemny wniosek o skierowanie nieletniego do ośrodka, do którego dołącza odpis orzeczenia o zastosowaniu wobec nieletniego tego środka tymczasowego.

2. Komisja wydaje skierowanie w formie pisemnej niezwłocznie. Odpis orzeczenia, o którym mowa w ust. 1, komisja przesyła do ośrodka, do którego nieletni został skierowany.

3. O skierowaniu do ośrodka komisja zawiadamia:

- 1) sąd wykonujący środek tymczasowy, o którym mowa w art. 44 pkt 5 ustawy;
- 2) organ prowadzący postępowanie;
- 3) ośrodek, do którego nieletni został skierowany;
- 4) rodziców albo opiekuna nieletniego.

§ 9. 1. Wniosek o przeniesienie nieletniego do innego ośrodka wraz z uzasadnieniem składa się do komisji.

2. Nieletni, jego rodzice albo opiekun nieletniego składają wniosek, o którym mowa w ust. 1, za pośrednictwem dyrektora ośrodka, w którym przebywa nieletni. Dyrektor ośrodka przekazuje wniosek do komisji w terminie nie dłuższym niż 7 dni.

3. W przypadku gdy z wnioskiem, o którym mowa w ust. 1, występuje dyrektor ośrodka, w którym przebywa nieletni, o zamiarze przeniesienia nieletniego do innego ośrodka dyrektor ośrodka, z którego jest przenoszony nieletni, niezwłocznie zawiadamia rodziców lub opiekuna nieletniego.

4. W przypadku, o którym mowa w ust. 1, dyrektor ośrodka, w którym przebywa nieletni, jest odpowiedzialny za doprowadzenie nieletniego do ośrodka wskazanego przez komisję i przekazanie do tego ośrodka dokumentacji nieletniego, w szczególności dokumentacji, o której mowa w § 7 ust. 1, dokumentacji zawierającej informacje o efektach działań resocjalizacyjnych, edukacyjnych lub terapeutycznych, które zostały zastosowane wobec nieletniego, oraz informacje o zaobserwowanych zmianach postawy nieletniego, a także informacji potwierdzającej okres pobytu w ośrodku, na potrzeby ustalenia prawa do pomocy mającej na celu życiowe usamodzielnienie i integrację ze środowiskiem, o której mowa w art. 88 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2021 r. poz. 2268, z późn. zm.¹⁾). Dyrektor ośrodka jest odpowiedzialny także za zawiadomienie sądu rodzinnego, który sprawuje nadzór nad wykonywaniem orzeczeń, o umieszczeniu nieletniego w ośrodku.

5. Do przeniesienia nieletniego do innego ośrodka § 7 stosuje się odpowiednio.

§ 10. W przypadku, o którym mowa w art. 182 ust. 4 ustawy, przeniesienie nieletniego do innego ośrodka następuje na wniosek kuratora oświaty. Przepis § 7 stosuje się odpowiednio.

§ 11. Do wniosku o przeniesienie nieletniego, wobec którego zastosowano środek tymczasowy, o którym mowa w art. 44 pkt 5 ustawy, do innego ośrodka dołącza się zgodę organu prowadzącego postępowanie.

§ 12. 1. Zwolnienie nieletniego z ośrodka następuje:

- 1) na podstawie orzeczenia sądu i wydanego przez sąd nakazu zwolnienia;
- 2) w związku z ustaniem wykonywania środka wychowawczego z mocy prawa.

2. W uzasadnionych przypadkach dyrektor ośrodka uzgadnia z rodzicami albo opiekunem nieletniego sposób jego odebrania z ośrodka.

§ 13. 1. Zwolnienie nieletniego, wobec którego zastosowano środek tymczasowy, o którym mowa w art. 44 pkt 5 ustawy, z ośrodka następuje na podstawie orzeczenia sądu i nakazu zwolnienia.

2. Zwolnienie nieletniego z ośrodka w celu wykonania orzeczenia o zastosowaniu wobec nieletniego środka wychowawczego, środka leczniczego lub środka poprawczego następuje na podstawie nakazu zwolnienia i zawiadomienia określającego miejsce wykonywania środka.

3. Nieletniego niezwłocznie zwalnia się w przypadku upływu okresu pobytu oznaczonego w postanowieniu o zastosowaniu wobec nieletniego środka tymczasowego, o którym mowa w art. 44 pkt 5 ustawy, albo upływu okresu pobytu oznaczonego w postanowieniu o przedłużeniu pobytu nieletniego w ośrodku.

¹⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2021 r. poz. 2270 oraz z 2022 r. poz. 1, 66, 1079, 1692, 1700, 1812, 1967, 2127, 2140 i 2754.

4. W uzasadnionych przypadkach dyrektor ośrodka uzgadnia z rodzicami albo opiekunem nieletniego sposób jego odebrania z ośrodka.

§ 14. W przypadku niedoprowadzenia nieletniego do ośrodka w ciągu miesiąca od dnia wskazania tego ośrodka przez komisję, dyrektor ośrodka:

- 1) zawiadamia o tym komisję oraz sąd rodzinny;
- 2) przesyła do komisji dokumentację nieletniego, o której mowa w § 7 ust. 1.

§ 15. W przypadku nieusprawiedliwionej nieobecności nieletniego w ośrodku trwającej dłużej niż 4 tygodnie, licząc od dnia zawiadomienia sądu rodzinnego o nieobecności nieletniego, dyrektor ośrodka:

- 1) zawiadamia o tym komisję oraz sąd rodzinny;
- 2) przesyła do komisji dokumentację nieletniego, o której mowa w § 7 ust. 1, uzupełnioną o dokumentację, o której mowa w § 9 ust. 4.

§ 16. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia.²⁾

Minister Sprawiedliwości: *Z. Ziobro*

²⁾ Niniejsze rozporządzenie było poprzedzone rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z dnia 27 grudnia 2011 r. w sprawie szczegółowych zasad kierowania, przyjmowania, przenoszenia, zwalniania i pobytu nieletnich w młodzieżowym ośrodku wychowawczym (Dz. U. poz. 1755 oraz z 2021 r. poz. 1502), które utraciło moc z dniem wejścia w życie ustawy z dnia 9 czerwca 2022 r. o wspieraniu i resocjalizacji nieletnich (Dz. U. poz. 1700).